

סימן ל"ג

השימוש בכיריים שקבוע בו שסתום בטחון

אלא כדי להפעיל התנור נמצא שדינו כמכשירי מכשירין, והיינו שהוא מכשיר את התנור שהוא בעצמו אינו אלא מכשירין, ומכשירי מכשירין מתבאר מדברי הרמב"ן בפסקי חוה"מ שאין דינם כמכשירי אוכל"ל. אך נראה שזה אינו, דיעוי' בשו"ע סי' תק"מ סעיף ח' שמותר לבנות אמת המים לצורך ריחיים, ועי' פסקי הל' חוה"מ להרמב"ן ז"ל שהותר אפי' במעשה אומן כיון שזה לצורך מכשירי אוכל נפש, וצ"ע דלכאור' אין זה אלא מכשירי מכשירין כיון שאין זה מגוף הרחיים, והוא רק מאפשר השימוש ברחיים. וצ"ל כיון דאין הרחיים יכולים לטחון בלעדו והוא משתתף בעצם פעולת הטחינה נעשה כחלק מהרחיים, וחשוב מכשירין ולא מכשירי מכשירין, ולכאורה מהאי טעמא גם הך שסתום חשוב כחלק מן התנור ודינו כמכשירין ולא כמכשירי מכשירין.

ולכאורה היה מקום לדון לאידך גיסא שאדרבה דינו כאוכל נפש ממש, והוא ע"פ המבואר בר"ן ובחי' הרא"ה ביצה לב ע"ב שגיבול הטיט לצורך מריחתו על פי התנור חשוב מלאכת אוכל נפש ממש ולא כמכשירין, והיינו שכיון שאין לטיט חשיבות עצמית ואינו אלא כדי לשמור חום התנור בשעת האפייה חשוב כמשתתף בגוף האפייה ואינו נידון כמכשירין, וא"כ י"ל שה"ה בהך שסתום, אך לנכון העירני ש"ב

הנה לאחרונה נתחדש בכיריים המופעלים ע"י גז שמותקנים בהם שסתום בטחון שאם נכבה הלהבה מיד נפסק זרימת הגז, והוא פועל ע"י אלקטרו מגנט, והיינו שהחום של הלהבה מחדש בו כח אלקטרי וע"י זה נשאר הצינור פתוח, ויש לעיין האם מותר להדליקו ביו"ט. והנה המלאכות הכרוכות בשסתום זה הוא בונה ומוליד והיינו שלדעת החזו"א ז"ל יש לדון בזה משום בונה, והיינו שאף שסברתו שכתב באו"ח סי' נ' סק"ט שימוש בחשמל חשוב בונה ע"י התקיעה לא שייך בנידו"ה, כיון שאין השסתום מקבל זרם ממקום אחר, מ"מ סברתו שכתב במכתבו להגרשז"א ז"ל שכל שינוי ממות לחיים חשוב כבונה שייך גם בנידו"ה. נוכח האריכו לדון ולהביא שמועות בעניין זה מה באמת היה דעתו של מרן החזו"א ז"ל בזה וכן יש בזה משום מוליד וכש"כ הבית יצחק חלק יו"ד ח"ב במפתחות לסי' ל"א, שכל שימוש בחשמל חשוב מוליד כיון שמוליד זרם בחוט, ויש לדון אם מלאכות אלו הותרו בנידו"ה.

א.

אם חשוב מכשירין או אוכל נפש

והנה לפני שנדון בזה ראוי להקדים ולבאר מהו גדר השימוש בשסתום זה האם דינו כאוכל נפש ממש או כמכשירין או כמכשירי מכשירין, והנה לכאורה היה מקום לדון שכיון שכל התועלת בשסתום זה אינו

אולם מדברי הרז"ה אינו נראה כן, שהרי כתב להוכיח לאסור עשיית כלי לצורך מכשירין גם לדעת ר' יהודה ממה שלא הותר לעשות פחמים ביו"ט כדי לעשות כלים, ומבואר שאע"פ שאין זה אלא מכשירי מכשירין היה לו להתיר. וכו' מתבאר מדברי הב"ח בסי' תק"ט.

הרה"ג ר' ישראל שולביץ שליט"א שאינו דומה כלל, דשאני הטיט שהוא משתתף באופן חיובי בשמירת חום התנור ולכן נחשב שמשותף באפיית הפת, משא"כ השסתום שאין שום תועלת חיובית ממנו והוא רק מונע סגירת צינור הגז, לכן בזה ע"כ אין דינו אלא כמכשירין.

ב.

אם נחשב כאפשר מאתמול

אחר שנזכרנו לדין שדינו כמכשירין ראוי לדון אם נחשב כמכשירין שאפשר לעשותו מערב יו"ט, ולכאורה י"ל ע"פ המבואר בראש יוסף ביצה לג ע"ב ובפמ"ג סי' תק"ב משב"ז סק"א שהבערה חשובה כדבר שאי אפשר לעשותה מערב יו"ט כיון² שזה כרוך בהוצאת כספית, והיינו הפסד דמי העצים. אך באמת שדבר זה אינו ברור שהרי לא כל הפסד חשוב כאי אפשר לעשותו מערב יו"ט, וכדמוכח מדברי המג"א סי' ת"ק ס"ק י"א ושם במשנ"ב ס"ק כ"ה שמה שיצטרך למלוך פעם שנית ויפסיד דמי המלח לא חשוב הפסד אפילו לגבי האיסור דרבנן באוכל נפש שאפשר לעשותו מבעוד יום, וכן מתבאר מדברי התוס' שבת קמא ע"א (ד"ה הני) שמה שיצטרך להוסיף תבלין אינו מחשיבו כאי אפשר לעשותו מערב יו"ט, וא"כ יש לדון אם תוספת הגז חשוב כהפסד לעניין להחשיבו כדבר שא"א לעשותו מערב יו"ט, ולכאורה הדבר תלוי בכל אופן לפי מה שהוא. וע"ע מקראי קודש על ענייני יו"ט שהגרצ"פ ז"ל נקט שהפסד ממון כל שיש לו הכסף להוציאו אינו נחשב כאי אפשר לעשותו מערב יו"ט.

אך גם אם נאמר שמחמת הפסד הממון אינו נחשב כאי אפשר לעשותו מערב יו"ט,

מ"מ באופן שלא ידע שיצטרך ללהבה נוספת חשוב שפיר כאי אפשר לעשותו מערב יו"ט, דיעוי' ביצה כח ע"ב שסכין שעמדה מותר לחדדה ביו"ט ופירש"י שאע"פ שהיה יכול לחדדה לפני יו"ט כיון שלא עלה על דעתו שיצטרך לחדדה חשוב כאי אפשר לעשותו מערב יו"ט, ועי' או"ז הל' יו"ט סי' שנ"ז שהביא מהריב"א שהק' ע"ז דהיאך מצינו שמשום שלא עלה על דעתו יחשב כאי אפשר לעשותו מערב יו"ט, נוכ"כ ברבינו נחמן בן הרמב"ן ביצה שם והשיג עליו האו"ז שמצינו כן בביצה יד ע"א לגבי שחיקת תבלינים שכיון שלא ידע מאי קדרה בעי בשולי חשוב אי אפשר לעשותו מערב יו"ט. וכה"ג מצינו בראשונים בטעם היתר בקיעת עצים ביו"ט אע"פ שאינו אלא מכשירין והיה אפשר לו לעשותו מערב יו"ט, אלא דכיון שאין אדם יודע הכמות שיצטרך חשוב כאי אפשר לעשותו מערב יו"ט עי' מאירי ביצה כח ע"א, וע"ע חי' רבנו נחמן שם יא ע"א.

ג.

אם יש לאסור מדין עשיית כלי

והנה לעניין בונה ותיקון כלי יעוי' בר"ן ביצה כח ע"א (טו ע"א מדפי הרי"ף) שהוכיח ממה שמודה ר' יהודה בביצה לב ע"א שאסור לחתוך פתילה ביו"ט, שע"כ מודה ר' יהודה שלא הותר עשיית כלי אפילו לצורך מכשירי אוכ"נ, ובטעם הדבר כתב שם הר"ן שכמו שלא הותר במלאכת אוכל נפש מלאכה הנעשית לימים רבים כ"ש שלא הותרה מלאכה הנעשית לימים רבים לצורך מכשירי אוכ"נ, ועשיית כלי ודאי חשוב מלאכה נעשית לימים רבים, ויש לעיין האם לדעת הר"ן יש לאסור ג"כ עשיית כלי שהוא לשימוש חד פעמי,

2. עי' שו"ת אבני נזר סוף סי' מ"ח שביאר באופן אחר ודבריו מחודשים, ע"ש.

שאינו חותך כלל במשחזות של עץ צידר הר"ן שאין איסורו אלא מגזירה שמא יבוא לחדר במשחזות, ואילו בחי' הרא"ה נקט שמותר לחדר סכין שנפגם במשחזות של אבן, ואילו סכין שאינו חותך כלל נקט שאסור לחדרו אפילו במשחזות עץ מדין איסור עשיית כלי. וביאור שיטתו הוא ע"פ המבואר בחי' הרא"ה לק' לב ע"א שטעם איסור עשיית כלי לדעת ר' יהודה אינו משום שנעשית לימים רבים נוכרי הר"ן ז"ל, אלא שלצורך מכשירין לא הותר עשיית כלי, ע"ש. ולכן לדבריו חידוד סכין שנפגם כיון שאינו אלא תיקון כלי מותר אפילו במשחזות של אבן, ואילו תיקון סכין שאינו חותך כיון שפקע ממנו שם כלי חשוב תיקונו עשיית כלי ולכן אסור לתקנו גם במשחזות של עץ, והיינו אף שאין תיקונו לימים רבים.

וי"ש לבאר סברתו שגם מכשירין לא הותרו אלא כשאפשר לראות התיקון כחלק מהכנת האוכל, אבל כל שמתעסק בעשיית הכלי אין זה מוגדר אפילו כמכשירין אלא כעשיית כלים, ולכן לשיטתו רק תיקון כלי שאפשר לראות כהכשרת הסכין לעשיית האוכל הותר, אבל יצירת הכלי שהיא הכנה מוקדמת ואינה מתייחסת לעשיית האוכל לא הותר אפילו מדין מכשירין.

ולדברי הרא"ה שפיר יש לאסור אפילו כלי שאינו אלא חד פעמי, וכמו שתקון ליומו נאסר כל שחשוב עשיית כלי כתיקון סכין שאינו חותך וכנ"ל.

דלכאורה יש לומר אף שעיקר טעם האיסור לעשות כלים הוא משום שחשוב מלאכה הנעשית לימים רבים, אפ"ה אסורה וכדמצינו כה"ג במלאכת אוכ"נ גופא שאף שתלישת תותים אינו מלאכה הנעשית לימים רבים, אפ"ה כיון שרוב קצירה נעשית לימים רבים כבר נאסרה כל המלאכה, וכמו כן י"ל בעשיית כלי שכיון שעיקרו לימים רבים נאסר ממילא גם עשיית כלי שאינו לימים רבים, ואף שמצינו בביצה כח ע"א שמותר להשחזיז סכין במשחזות של עץ וביאר שם הראש יוסף שהיינו טעמא כיון שאינו תיקון לימים רבים, נוכ"כ במלאכת יו"ט אות קכ"ז שאני התם שצורת התיקון הוא תיקון שעושים רק ליומו, דאילו לימים רבים מתקנים במשחזות של אבן, אבל לעשות כלי גמור אף שאינו לצורך ימים רבים י"ל שאסור גם לדעת ר"ן.³

וראיתי שכתבו להוכיח שלדעת הר"ן אסור גם תיקון כלי שאינו לימים רבים ממה שאסרו במשנה⁴ ביצה לב ע"ב לחתוך נייר וחרס כדי לצלות עליו מדין תיקון מנא אף שאין אלו כלים לימים רבים, אך ראייה זו אינה נכונה, דע"ש בפ"י ר"י מלוניל שכתב להדיא שהני הם כלים לימים רבים ורק מחמת זה⁵ נאסר, ע"ש.

ואמנם בעיקר איסור עשיית כלי מצינו ראשונים החולקים על הר"ן, שהנה לעניין חידוד סכין שנפגם במשחזות של אבן נקט הר"ן שודאי אסור גם לר"י משום איסור עשיית כלי, ואילו לעניין חידוד סכין

3. אמנם עי' מלאכת יו"ט בהשמטות לאות קכ"ט שכתב לבאר בדברי הר"ן בסוכה לג ע"ב שדן להתיר תלישת ענבי ההדס במתוך אף שיש בזה תיקון מנא, דהיינו משום שאין לאסרו מצד תיקון מנא כיון שאינו כלי לימים רבים. [אך יש לדון בדבריו ע"פ מש"כ בשעה"צ סי' תק"ד ס"ק ל"ב שי"ל דסגי בכמה ימים להחשיבה כמלאכה הנעשית לימים רבים]

4. הנה מהמשנה אין להוכיח כלום, שמנלן שהמשנה אתיא כר"י, והרי סתם משנה בדף כח ע"א אתיא דלא כר"י, ועיקר ראיית הר"ן אינו אלא מחיתוך פתילה ששם מפורש שר"י מודה לזה, אך להלכה יש להוכיח כן ממה דקי"ל כמשנה זו אף דקי"ל כר"י.

5. אך לדעתו טעם האיסור אינו מדין עשיית כלים אלא משום שהיה אפשר מערב יו"ט, ע"ש.

אך כפשוטו נראה שבנידו"ד אין להחשיב הכנסת הזרם לשסתום כעשיית כלי, כיון שאין השסתום דבר בפני עצמו ואינו אלא כחלק ממערכת התנור, אינו חשוב כהתעסקות בדבר אחר אלא נחשב שפיר כחלק מהכנת המאכל, ודינו כמכשירין ומותר⁶ לצורך אוכל נפש.

ד.

כלי שנעשה סמוך לתשמישו

והיה אפשר לדון ולהתיר בזה גם מטעם אחר, דהנה ע"י ביצה לג ע"א במתני' אין מלבנין את הרעפים ביו"ט, וע"ש לד ע"א דהיינו טעמא משום שע"י הליבון מתחסם הרעפים ויש בזה משום תיקון כלי, וע"ש בגמ' שאם התנור התחמם יותר מדי מותר להפג צינתו אע"פ שע"י זה מתחסם התנור, והק' בראשונים מ"ש מליבון רעפים שנאסר אע"פ שצריך הליבון כדי לצלות עליו, וע"י בר"ן שתי' דשאני ליבון רעפים שחיסום הכלי נעשה לפני שמשמש בכלי, משא"כ חיסום התנור נעשה בשעה שאופה בו. וע"י בחי' הרא"ה שם שג"כ הק' קו' הראשונים הנ"ל מ"ש הפגת צונן בתנור מליבון רעפים ותי', "דהתם גומר אותן למלאכה אחרת בלא בישול שמשמשין בה בחול וכו'", וע"ז הוסיף, "ולא דמי למאי דאסרי' לעיל דאין שוברין כלי לצלות בו דהתם עושה כלי ועשייתו קודם לתשמיש שמשמש בו אבל כאן הבערה היא גופא חשיבא אוכל נפש".

ונראה לכאן' בביאור דבריו, שחיסום התנור והרעפים אע"פ שיש לו תועלת

לבישול ואפייה מ"מ לא הותר עשיית כלי מתחילה לצורך מכשירי אוכ"נ וכש"כ הר"ן והרא"ה לעיל כח ע"א, נוכ"כ הטעם בביאור הגר"א סי' תק"ט סעיף ה' וטעם איסור עשיית כלי הוא כמו שפירש הר"ן משום שהוא מלאכה הנעשית לימים רבים, וביסוד הדין של מלאכה הנעשית לימים רבים ביאר היש"ש בפ"ג סי' א' שלא הותר מלאכת אוכל נפש אלא כשהיא מוגדרת כתחילת הכנת מאכלו, אבל מלאכה הנעשית לימים רבים הרי היא עשייה לאוצר ולא לאוכל נפש, וא"כ מה"ט גם מכשירי אוכ"נ לא הותר אלא כשאפשר להחשיבו כתחילת עסקו בהכנת המאכל, או כמו שפירש הרא"ה לב ע"א שגם בלי מה שנעשה לימים רבים עצם מה שעוסק בעשיית הכלי ולא בהכנת המאכל מפקיע ממנו שם מלאכת אוכל נפש. לזה כתב הרא"ה שכשיש ב' תנאים אלו, חדא שאינו מכין לדבר אחר אלא לצורך הבישול בו, וגם שאין עשיית הכלי לפני תשמישו, אז אפשר להתיר עשיית כלי גם הנעשה לימים רבים, והיינו שכיון שהכלי נעשה אגב הכנתו לאפות בו, בזה בהכרח חל על עשייתו שהוא תחילת הכנת עסק האכילה, ואין כאן חסרון של עשיית כלי, וס"ל להרא"ה שכ"ז כשאין לו תועלת אלא לצורך בישול, אבל כשהוא מכשיר הרעפים לתשמיש אחר בזה ע"כ נחשב כמתעסק בעשיית כלי.

ובח"ג מצינו נמי בחי' הריטב"א סוכה לג ע"ב, דע"ש מתני' לב ע"ב שהדס שהיו ענביו מרובה מעליו פסול ואין ממעטים ביו"ט, והק' הריטב"א דאמאי לא שרינן ללקוט ענבי ההדס מדין מתוך, והיינו מתוך שהותרה לקיטתם

6. אך אין להתיר ע"פ מש"כ הקהלת יעקב בדעת המג"א סי' תק"א ס"ק י"ג שכל שנעשית מלאכה אגב מלאכת אוכל נפש אמרי' הואיל ואישתרי אישתרי, וא"כ נימא שכיון שהותרה מלאכת הבערה הותרה נמי עשיית הכלי הנעשה עמה, שהרי כבר הוכיח באמרי בינה דיני יו"ט סימן י"א שרק כשמלאכה המתלווה נעשה באותו מקום שנעשית מלאכת אוכל נפש הוא דאמרי' הואיל ואישתרי אישתרי. וע"ע במנחת שלמה תנינא סי' מ' אות ג'.

דרשו] שצידד לאסור בזה מטעם איסור מוליד, שכיון שמצינו שאסור להוציא אש ביו"ט והיינו משום איסור מוליד הרי שלא הותר איסור מוליד ביו"ט, והרי לדעת הבית יצחק יש בעשיית זרם חשמל משום איסור מוליד, ואף שמצינו בסי' תקי"א סעיף ד' שאיסור מוליד הותר ביו"ט וכש"כ שם בשו"ע הרב סעיף ז', שאני התם שאינו מוציא יש מאין אבל במוליד גמור כהוצאת אש אסורה לגמרי, וא"כ י"ל שגם התחדשות של זרם חשמל חשוב כיש מאין ואסור אפילו לצורך אוכל נפש, ע"ש.

ודבריו אלו תמוהים טובא שהרי להלכה⁸ אין טעם איסור הוצאת אש ביו"ט משום שמוליד לא הותר ביו"ט, אלא איסורו כש"כ המשנ"ב סי' תק"ב סק"א שהוא מדין מכשירין שאפשר לעשות מערב יו"ט, ומקורו ברמב"ם וברשב"א בעבודת הקודש, ובמעשה רוקח בחי' גאונים קדמונים הובא בשם הרשב"א להדיא שלא סגי באיסור מוליד לחוד, שכמו שהותר מלאכה גמורה ביו"ט כ"ש שהותר איסור מוליד⁹, ואף שלא אישתמיט להתיר הוצאת אש כשלא היה אפשר מערב יו"ט, עי' שו"ת שבט הלוי ח"ט סי' קכ"ו שהביא בשם האורחות חיים שנהגו להחמיר בזה ואין לשנות, ע"ש. מ"מ אין זה משום דלא קי"ל כדברי המשנ"ב הנ"ל אלא משום שכבר נאסרה בכל גווני עי' בפרק י"א הערה 9.

לצורך אוכל נפש⁷ הותרה נמי שלא לצורך אוכל נפש נתי, וי"ל דלא שרינן מדין מתוך אלא מלאכה דעלמא שאינו עושה כלי אבל זה שעושה כלי שהוא דבר מסוים והשתא לא עביד מצוה אלא שמתקנו למצוה לא מורי נר"ו, והיינו הרא"ה לטעמו שלא הותר ביו"ט עשיית כלי מתחילתו. אך צ"ב מש"כ, "והשתא לא עביד מצוה", דמשמע שאילו היה עושה מצוה כעת היה מותר ללקוט הענבים וצריך להבין מאיזה דין היה מותר, ועי' אמרי בינה דיני יו"ט סי' י"א שהתקשה בזה שעדל"ת לא שייך בזה כיון שיו"ט עשה ול"ת, אך להמבואר לעיל מדברי הרא"ה בביצה הנ"ל א"ש, שכל מה שנאסר עשיית כלי מתחילתו אינו אלא כשהוא עוסק בעשיית הכלי, שאז אין עשיית הכלי חשוב תחילת עשיית צרכי יו"ט, שההתעסקות בעשיית הכלי מפקיע ממנו שם מלאכת אוכל נפש, אבל כל שהוא עוסק כבר במעשה המצוה, ואגב זה עושה עמו הכשרת החפץ למצוה, אין בזה החסרון של עשיית כלי, שבזה ע"כ מוגדר מעשיו כחלק מעשיית צרכי היום, ודו"ק.

וע"פ זה יש לומר שגם אם נאמר שהכנסת הזרם לשסתום חשוב עשיית כלי ולא הותר לצורך עשיית אוכל נפש, מ"מ כיון שנעשה בשעת תשמישו בכה"ג ע"כ הוגדר כחלק מהכנת אפייה ולא כמתעסק בעשיית כלים.

אמנם ראיתי במאמרו של הגר"ש גלבר שליט"א [הנדפס בסוף משנ"ב ח"ה הוצאת

7. היינו כמבואר שם דמה שהתיר ר' אליעזר בן ר"ש ללקוט ביו"ט היינו בלוקט לצורך אכילה, ובפשוטו דברי הריטב"א תמוהים שמה שהותר ללקוט לצורך אכילה הוא משום דמיירי דאית ליה הושענא אחריתי, וכל שאינו צריך ההדס אין חשיבות לתיקון וא"כ לא מצינו שהותר תיקון מנא לצורך אכילה, וכבר עמד בזה הערוך לנר שם, ובאמרי בינה דיני יו"ט סי' י"א. [ותירוצו שם צ"ב, שהריטב"א לא הק' מכח מה שהותר לגבן אלא ממה שהותר ללקוט ענבי ההדס לצורך אכילה].

8. אך באורחות חיים מצינו שכתב שטעם איסור הוצאת אש ביו"ט הוא משום שמוליד לא הותר ביו"ט, ע"ש.

9. בעיקר גדר איסור מוליד מדרבנן עי' בשו"ת מהרי"ל דיסקין סי' ו' שכתב שאינו יודע לאיזה מלאכה הוא שייך, אולם בשלחן עצי שטים (מלאכת דש שבות דמכה בפטיש) כתב שאיסורו מדין מכה בפטיש דרבנן. ע"ש. וא"כ ודאי מסתבר שאינו חמור מאיסור תורה.

ה.

אם מורין כן לאחרים

אך עדיין יש לדון בזה שכיון שאינו אלא מכשירין הרי להלכה קי"ל שאף שמעיקר הדין הותר מכשירי אוכ"נ מ"מ הלכה ואין מורין כן, אך יעוי' בשו"ת אגרו"מ או"ח ח"א סי' קכ"ב ענף י' שכתב לחדש שכיון שכל הטעם שאין מורין כן הוא שמא יבואו להתיר גם כשאפשר לעשותו ביו"ט, לכן בדבר שמצד מציאותו כל פעם חשוב כאי אפשר לעשותו בערב יו"ט בזה שפיר מורים כן, ע"ש. וכ"כ בשו"ת חסד לאברהם תנינא סימן נ"ז, ולדבריהם גם בנידו"ד יש להורות כן לאחרים.

אך עיקר דבריהם מחודשים וצריך לזה ראייה, שמסברא יש לומר שאף שבמקרה זו אין לגזור מ"מ יש לגזור אטו שאר מכשירין, ומצינו כה"ג בדברי הב"ח סי' תק"ט אות ד' שכתב לעניין סכין שעמדה שאע"פ שבכל אופן

מותר לחדדה ביו"ט וא"כ היה מקום לומר שבזה מורין כן כיון שאין לגזור אטו נתקלקל מערב יו"ט, אפ"ה גזרין אטו סכין שנפגמה ביו"ט שאסור בנתקלקל מערב יו"ט, ע"ש.

אך יש לדון מטעם אחר לומר שבנידו"ד מורים כן גם לאחרים, דיעוי' במשנ"ב בפתיחה לסי' תק"ט, "אבל יש דברים שאין מורין כן לאחרים", ומשמע שיש דברים שמורין כן לאחרים וצ"ב לאיזה דברים כוון, ולכאורה נראה בכוונתו ע"פ מש"כ הרמב"ן במלחמות ביצה כא ע"א (יא ע"ב מדפי הרי"ף) שמה שמצינו בגריפת תנור שאמוראי הורו כן גם לאחרים, היינו כיון שהם דברים הקרובים לאוכל נפש, [ועי' ח"י רבינו נחמן בן הרמב"ן שם שהיינו שאינו מקרה בעלמא אלא שכך הוא דרך אפייה] לכן בזה הקילו גם להורות לאחרים כדי שלא יבואו להימנע משמחת יו"ט, ע"ש. ולכאורה גם נידו"ד חשוב כדברים הקרובים לאוכל נפש, ולכן יש להקל להורות כן גם לאחרים.